

KLOKAN RUDÝ

Materiál popisuje průběh 2 vyučovacích hodin zaměřených na téma vačnatci, konkrétně na klokana rudého. První hodina je postavena na práci s informacemi získanými z videa, druhá hodina pak reflektuje tu předchozí, v jejím rámci je použit i pracovní list, který navazuje na probrané učivo a plní roli opakovacího materiálu.

Obsahový cíl:

- žák popíše hlavní znaky skupiny vačnatců
- žák pracuje s porozuměním s informacemi z videa (metodou A-Z box)
- žák charakterizuje život klokana rudého

Jazykový cíl:

Komunikace při práci:

Žák se zapojí do práce tímto způsobem:

- ústně sdílí své nápady o vačnatcích;
- vytváří logický a souvislý text (věty) obsahující vybrané nápady;
- ústně sdílí text (věty) ve dvojicích;
- hledá a třídí klíčové informace vycházející z videa;
- zapisuje klíčové informace do zadaného formátu;
- porovnává a sdílí svůj „informační box“;
- klíčové informace spojuje do textu (nebo do vět);
- ústně sdílí se spolužákem svůj text (nebo věty);
- naslouchá spolužákovi /spolužákům.

Jazykové prostředky:

- Konkrétní jazykové prostředky, které dopomohou žákovi k vyjádření obsahu (např. začátky vět, slovesa, jazykové vazby):

Co	Proč	kde
Žák píše heslovité nápady k tématu, z vybraných nápadů pak tvoří souvislý text (nebo věty)	Žák píše vše, co ho napadá k tématu vačnatci, vytváří evokační souvislý text (nebo věty)	EVOKACE
Jsem klokana..., jsem samec..., žiju v..., moje srst je..., živím se..., potravu hledám v noci..., často bojuji..., při boji..., po narození žiju..., saju..., moje máma..., ve vaku jsem..., mým nepřítelem je..., umím skákat..., ocas mně pomáhá...	Žák vytváří souvislý a logický text (nebo věty), čímž charakterizuje život klokana rudého (text píše v 1. nebo 3. osobě jednotného čísla)	REFLEXE AZ BOXU

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

<p>Klokan patří do..., mláděta sají..., vyvíjí se... Jsem klokan, mým domovem je..., rád se chlubím..., nerad o sobě prozrazuji..., těší mě..., trápí mě..., přeji si...</p>	<p>Žák dokončuje věty o klokanovi.</p>	<p>OPAKOVACÍ PRACOVNÍ LIST</p>
--	--	--------------------------------

- Slovní zásoba: vačnatci, klokan rudý, vak, samec, samice, mládě, Austrálie, ocas, mateřské mléko, rostlinná potrava, býložravec

Podrobnější popis průběhu hodin:

HODINA č. 1

EVOKACE (10 minut)

Evokace probíhá formou brainstormingu – žáci píšou do sešitu všechno, co ví o vačnatcích. Ve dvojici sdílí své nápady, poté je říkají celé třídě. Vyučující zapisuje nápady na tabuli, z uvedených nápadů jich pak několik zakroužkuje (cca 5, na výběru nápadů se mohou podílet i samotní žáci), žáci s nimi dále pracují. Každý vytvoří souvislý a logický (evokační) text, který bude obsahovat zapracované všechny vybrané pojmy (v libovolném pořadí, tvaru).

Pozn. Žák s OMJ úplný začátečník může psát text ve svém jazyce nebo může tvořit jen věty obsahující vybrané pojmy, žák s OMJ pokročilý by měl napsat jednoduchý text v češtině.

Žáci sdílí své texty ve dvojici, dobrovolníci je přečtou nahlas. Následuje společné zopakování a zapsání hlavních znaků vačnatců do sešitu.

UVĚDOMĚNÍ SI (32 minut)

Následuje práce s informacemi z videa prostřednictvím metody AZ box. Každý žák si připraví (v sešitě nebo na zvláštním pracovním listu) „box“ (tabulku) s písmeny abecedy. Cílem je při sledování videa plnit jednotlivá políčka tohoto „boxu“ klíčovými informacemi o klokanovi rudém. Klíčovou informací může být věta nebo jen slovo, pokud heslo, tak zapojené do souvislosti (aby žák i po několika týdnech ze zápisu věděl, jak daná informace souvisí s klokanem rudým).

Pozn. Ukázka formy AZ boxu je v příloze č. 1, pro žáka s OMJ může vyučující připravit zadání těchto aktivit v rámci zvláštního pracovního listu – viz příloha č. 2 + 3.

K videu: jedná se o jeden díl pořadu Tajemství divočiny (<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10302439038-tajemstvi-divociny-vi/211382548700002-klokan-rudy/>), díl trvá 26 minut, je namluven jednoduchou, srozumitelnou češtinou, doplněnou velmi přehlednými schémata, to vše v decentní a poutavém hudebním podkladu. Video je potřeba si stáhnout, poměrně jednoduše to lze

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

z portálu ulozto.cz (<http://www.ulozto.cz/xCFpJyf/tajemstvi-divociny-klokan-rudy-jap-dokument-tvrip-avi>), doba stažení je cca 30 minut, velikost videa je cca 248MB, lze přenést na běžném uživatelském flash disku.

Je možné také použít jiná videa jako např. <https://www.youtube.com/watch?v=XLzlrNV0xEU>
<https://www.youtube.com/watch?v=870pRaKMBfs>
<https://www.youtube.com/watch?v=F5ykiDF5poU>
 nebo encyklopedie aj.

Většina hodiny je tedy vyplněna touto aktivitou. Pokud zbyde na konci hodiny čas, žáci sdílí své vyplněné „AZ boxy“.

HODINA č. 2

REFLEXE (30 minut)

Na začátku hodiny učitel krátce připomene aktivity z minulé hodiny a naváže tak poslední aktivitou – reflexí práce s videem.

Žáci se rozdělí do trojic, ve trojicích sdílí své vyplněné „boxy“. Pokud uznají za vhodné, mohou si vzájemně doplnit klíčové informace k chybějícím písmenům. Vyučující mezitím připraví prázdný AZ box na tabuli.

Následuje společné plnění „boxu“ na tabuli – žáci postupně říkají klíčové informace k jednotlivým písmenům, vyučující je zapisuje na tabuli (může zapsat i více pojmů k jednomu písmenu, pro ušetření času bez souvislostí), žáci si již nemusí informace připisovat do svých „boxů“. Výsledkem je poté jeden „obří informační box“ o klokanovi rudém.

V další fázi pak žáci pracují samostatně a na základě klíčových informací vytvoří logický a souvislý text, ve kterém představí klokana – v 1. osobě jednotného čísla (abychom se vyhnuli zbytečně dlouhému textu, je možné omezit jeho délku počtem zapojených klíčových informací, např. počtem 6).

Pozn. Žák s OMJ začátečník může psát text o klokanovi ve 3. osobě jednotného čísla nebo může tvořit jen věty, žák s OMJ pokročilý zkusí napsat text v zadané formě.

Žáci si přečtou své texty (věty) ve dvojici, dobrovolníci je poté přečtou celé třídě.

OPAKOVÁNÍ S PRACOVNÍM LISTEM (10 minut)

Na samý závěr hodiny pak žáci dostanou pracovní list, kterým si ověří své znalosti o klokanovi, pracovní list jim bude zároveň sloužit jako kostra pro učivo, které by měli o klokanovi rudém znát.

Správně vyplněný pracovní list umístí vyučující na několika místech ve třídě, žák si může sám ověřit správnost své práce (krom posledního cvičení, to může být pojato individuálně).

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

PŘÍLOHA č. 1: AZ BOX – KLOKAN RUDÝ

A Austrálie (vnitrozemské pouště)	B boxer těžké váhy (dospělec váží až 90 kg)	C (Č)	D	E
F flirtování (samice flirtuje s několika samci, vybírá si toho nejlepšího)	G gram (váha mláďata po porodu)	H	CH	I
J jáma (k odpočinku před horkem, stín)	K	L	M	N noc (aktivní v noci, hledají rostlinnou potravu)
O ocas (jako kormidlo při pohybu)	P pouště (tam žijí)	R (Ř)	S (Š) samci bojují o samici (před pářením)	T
U	V vak (jen u samic, slouží k dovývinu mláďat)	Z zadní končetiny jsou mohutné	Čísla dospělý samec až 2 m vysoký 6metrové skoky 10 miliónů klokanů	

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

Autorka: L. Bílková, upravila: M. Jiroutová

PŘÍLOHA Č. 2
PRACOVNÍ LIST pro ŽOMJ začátečník
AZ BOX – KLOKAN RUDÝ

1. Ke každému písmenu napiš informaci o klokanovi.

POMŮCKA: klokan rudý, poušť, ocas, velké nohy, noc, skáče, mládě, vak, rostlinná potrava, málo vody, samci bojují, jáma, stín, odpočinek, malé skupiny

A Austrálie (tady žije klokan)	B	C (Č)	D	E
F	G	H	CH	I
J	K	L	M	N
O ocas (pomáhá při pohybu)	P	R (Ř)	S (Š)	T
U	V	Z	Číslo v Austrálii žije 10 miliónů klokanů	

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

2. Napiš text o klokanovi:

POMŮCKA: Klokan žije..., málo vody..., jeho tělo..., má ocas..., živí se..., je aktivní..., samice má vak..., mládě je..., mládě ve vaku..., mládě saje..., mládě se učí..., samec žije..., samec bojuje..., dělá si jámy..., ocas používá...

.....

.....

.....

.....

.....

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Autorka: L. Bílková, upravila: M. Jiroutová

PŘÍLOHA Č. 3
PRACOVNÍ LIST pro ŽOMJ pokročilý
AZ BOX – KLOKAN RUDÝ

1. Ke každému písmenu napiš informaci o klokanovi.

POMŮCKA: klokan rudý, pouště, ocas, velké nohy, noc, skáče, mládě, vak, rostlinná potrava, málo vody, souboje, jáma, stín, odpočinek, malé skupiny

A Austrálie (tady žije klokan)	B	C (Č)	D	E
F	G	H	CH	I
J	K	L	M	N
O ocas (pomáhá při pohybu)	P	R (Ř)	S (Š)	T
U	V	Z	Čísla v Austrálii žije 10 miliónů klokanů	

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

2. Napiš text o klokanovi:

POMŮCKA: Jsem klokan..., jsem samec..., žiju v..., moje srst je..., živím se..., potravu hledám v noci..., často bojuji..., při boji..., po narození žiju..., saju..., moje máma..., ve vaku jsem..., mým nepřítelem je..., umím skákat..., ocas mě pomáhá...

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

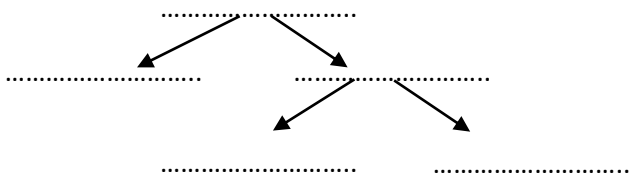
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

OPAKOVACÍ PRACOVNÍ LIST – KLOKAN RUDÝ

1. Seřad' uvedené skupiny organismů do schématu:

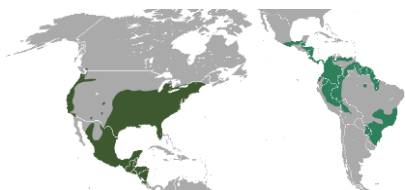

savci = rodí živá mláďata, mláďata sají mateřské mléko, tělo kryto srstí
živorodí = rodí živá mláďata
vejcorodí = nerodí živá mláďata, ale snáší vejce, mláďata sají mléko
placentálové = mládě se vyvíjí v těle matky, po porodu saje mléko
vačnatci = mládě se vyvíjí krátce v těle matky, poté se vyvíjí ve vaku, zde saje mléko

2. Doplň k obrázkům hlavní znaky vačnatců:

.....
 .....

.....

3. Platí uvedené věty?

Klokan rudý patří (patřit) mezi savce – vejcorodé – vačnatce.	ANO – NE
Mládě se po porodu přesune (přesunout) do vaku, zde saje (sát) mateřské mléko.	ANO – NE
Vak se tvoří (tvořit) samcům i samicím.	ANO – NE
Klokan žije (žít) na pobřeží Austrálie.	ANO – NE
Je (být) to býložravec, živí se (živit se) jen rostlinami.	ANO – NE
Ocas mu pomáhá (pomáhat) k pohybu.	ANO – NE
Klokan je (být) aktivní hlavně v noci.	ANO – NE
Přes den odpočívá (odpočívát) v zemi v díře, kterou si vyhrabe (vyhrabat).	ANO – NE
Ve vaku samice žije (žít) vždy jen jedno mládě.	ANO – NE
Nepřítelem klokana je (být) liška nebo orel.	ANO – NE

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

4. Vyber si jeden obrázek a napiš v celých větách, co je na něm znázorněno.

.....

.....

.....

.....

POMŮCKA: samec, vak, boj, jen jedno mládě, čištění, samice, páření, silnější, příprava, novorozenec, domov, mateřské mléko

    přísát se, bojovat, čistit, přesunout se, vyskočit, opustit, vyvíjet se, vyhrát, prohrát, olizovat, porodit, kopat

5. Doplň věty:

JSEM KLOKAN

Mým domovem.....

Rád se chlubím .....

Nerad o sobě prozrazuji .....

Často přemýšlím .....

Těší mě .....

Trápí mě .....

Přeji si .....

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

Použité zdroje:

Obrázky:

[cit. 2017-12-29]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW :

<http://commons.wikimedia.org/wiki/Macropus_rufus#/media/File:Macropus_rufus_2_prague_zoo.jpg>

<http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Didelphimorphia_distribution_maps#/media/File:Virginia_Opossum_area.png>

<http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Didelphimorphia_distribution_maps#/media/File:Water_Opossum_area.png>

<http://en.wikipedia.org/wiki/Red_kangaroo#/media/File:-fighting_red_kangaroos_1.jpg>

<http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Macropus_rufus#/media/File:Kangourou_roux_mappng.png>

<<http://pixabay.com/cs/baby-klokan-klokan-joej-d%C3%ADt%C4%9B-215908/>>

<<http://pixabay.com/cs/wallabies-lyskonoh-klokan-joej-vak-420705/>>

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Golden_Retriever_pups_newborn.jpg>

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

